

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 69.900 van 1 december 1997
in de zaak A. 46.268/IX-376.**

In zake : Roeland DE NIJN,
wonende te MECHELEN,
Nattehofstraat 49

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
Minister van Landsverdediging.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat Roeland
DE NIJN op 12 maart 1992 heeft ingediend om de vernie-
tiging te vorderen van :

"de beslissing van 27 januari 1992 genomen door het
selectiecomité voor het Korps van het Niet-Varend
Personeel van de Luchtmacht (...) en aan verzoeker
betekend op 31 januari 1992 waarbij hij niet wordt
toegelaten tot het kader van de Aanvullingsofficie-
ren";

Gezien de regelmatig gewisselde memories van
antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur
Auditeur R. AERTGEERTS;

Gelet op de beschikking van 26 maart 1997
die de neerlegging ter griffie van het verslag en van
het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
partijen en gezien de laatste memorie van verzoeker;

Gelet op de beschikking van 21 oktober 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 24 november 1997;

Gehoord het verslag van Staatsraad A. BEIRLAEN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat P. CARBONELLE, die verschijnt voor verzoeker, en van Luitenant-kolonel J. GOVAERT, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur R. AERTGEERTS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Op 28 augustus 1984 wordt verzoeker benoemd tot de graad van onderluitenant van het vliegwezen en opgenomen in het kader der tijdelijke officieren.

Op 1 september 1985, 1 september 1986 en 1 september 1987 gaat verzoeker telkens een wederdienstneming aan voor één jaar.

1.2. Op 22 januari 1988 vraagt verzoeker om deel te nemen aan de vergelijkende examens 1988 met het oog om over te gaan naar het kader der aanvullingsofficieren. Er worden ter zake ongunstige adviezen gegeven. Op 4 mei 1988 weigert de Minister van Landsverdediging verzoeker te laten deelnemen aan het examen.

Eveneens op 22 januari 1988 vraagt verzoeker om deel te nemen aan de vergelijkende examens 1988 met het oog om over te gaan naar het kader der beroepsofficiëren. Er worden ter zake ongunstige adviezen gegeven. Op 4 mei 1988 weigert de Minister van Landsverdediging verzoeker te laten deelnemen aan het examen.

1.3. In de loop van de maand augustus 1988 worden ongunstige adviezen uitgebracht met betrekking tot de bevordering van verzoeker tot luitenant.

1.4. Op 1 september 1988 gaat verzoeker een wederdienstneming aan voor één jaar.

1.5. Op 17 januari 1989 vraagt verzoeker om deel te nemen aan de vergelijkende examens 1989 met het oog op zijn overgang naar het kader der aanvullingsofficiëren.

De commandant van de 23e logistieke wing van de luchtmacht brengt een ongunstig advies uit om volgende redenen :

"Alhoewel er een duidelijke kentering ingetreden is bij deze officier m.b.t. zijn wijze van dienen, is dit laatste van een te recente datum, om te kunnen besluiten dat het hier een definitieve en fundamentele ommezwaai betreft en geen tijdelijke opflakking".

Hij stelt dat "het derhalve noodzakelijk (is) de betrokken officier over een langere periode te observeren om te kunnen vaststellen dat de ingezette inspanning ernstig gemotiveerd is en onder alle omstandigheden volgehouden wordt".

In de loop van februari 1989 en maart 1989 worden door de hiërarchische chefs nog twee ongunstige adviezen gegeven.

Op 16 mei 1989 weigert de Minister van Landsverdediging de kandidatuur van verzoeker te aanvaarden.

1.6. Op 27 juni 1989 wordt verzoeker benoemd tot de graad van luitenant van het vliegwezen.

1.7. Op 1 september 1989 gaat verzoeker een wederdienstneming aan voor één jaar.

1.8. Op 3 januari 1990 zendt de Algemene Dienst Personeel van de Diensten van de Generale Staf de instructie SGP WERV 113I betreffende de vergelijkende examens voor de overgangen in de officierenkaders 1990 aan alle militaire autoriteiten. Deze instructie herneemt, onder meer, de richtlijnen betreffende de overgangswedstrijd van tijdelijke officieren naar het kader van aanvullingsofficieren en legt, onder meer, uit op welke wijze de officieren die met goed gevolg de examens hebben afgelegd door het selectiecomité worden gerangschikt.

Op 23 januari 1990 ondertekent verzoeker een verklaring waarin hij stelt dat hij kennis genomen heeft van de instructie SGP WERV 113I van 3 januari 1990.

1.9. Op 25 januari 1990 vraagt verzoeker om deel te nemen aan de vergelijkende examens 1990 met het oog op zijn overgang naar het kader der aanvullingsofficieren. Ondanks gunstige adviezen van de hiërarchische chefs wordt de aanvraag van verzoeker teruggezonden wegens zijn afwezigheid op de selectieproeven.

Eveneens op 25 januari 1990 vraagt verzoeker om deel te nemen aan de vergelijkende examens 1990 met het oog op zijn overgang naar het kader der beroepsofficieren. Ondanks gunstige adviezen van de hiërarchische chefs wordt de aanvraag van verzoeker teruggezonden wegens zijn afwezigheid op de wiskundeproeven.

1.10. Op 1 september 1990 gaat verzoeker een wederdienstneming aan voor één jaar.

1.11. Met het bericht JSP-A/012-32 van 13 februari 1991 wordt het aantal plaatsen opengesteld voor de overgangen 1991 ter kennis gebracht van de militairen. De opengestelde plaatsen voor de overgangen van tijdelijk officier naar aanvullingsofficier gelden slechts voor de tijdelijke officieren die vóór januari 1987 aangeworven werden en die op datum van 1 januari 1991 vier jaar werkelijke dienst in hun categorie telden. Er wordt tevens verwezen naar de richtlijnen van de instructie WERV 113I van 3 januari 1990.

1.12. Op 28 februari 1991 vraagt verzoeker om deel te nemen aan de vergelijkende examens 1991 met het oog op zijn overgang naar het kader der beroepsofficieren. Aangezien zijn contract een einde neemt op 31 augustus 1992 voldoet hij niet meer aan de voorwaarden om over te gaan en wordt zijn kandidatuur geweigerd. Op 8 april 1991 ondertekent verzoeker deze weigering voor kennisneming.

Eveneens op 28 februari 1991 vraagt verzoeker om deel te nemen aan de vergelijkende examens 1991 met het oog op zijn overgang naar het kader der aanvullingsofficieren. De hiërarchische meerderen adviseren op 1 en 15 maart 1991 gunstig met betrekking tot de aanvraag van verzoeker.

1.13. Bij koninklijk besluit van 7 mei 1991 wordt, voor de vergelijkende examens van het jaar 1991, het aantal officieren bepaald die naar het beroeps- en aanvullingskader mogen overgaan. Dit besluit wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 5 juli 1991.

1.14. Op 1 september 1991 gaat verzoeker een wederdienstneming aan voor één jaar.

1.15. Op 19 november 1991 zendt de voorzitter van de examencommissie de uitslagentabel van de militaire

schiftingsproeven voor de overgang naar het aanvullingskader, sessie 1991, van de kandidaten met meer dan vier jaar dienst, onder meer toe aan de Directie van het Personeel van de Generale Staf. Uit de uitslagentabel blijkt dat verzoeker als achtste op elf deelnemers geslaagd is.

1.16. Op 6 januari 1992 rangschikt het selectiecomité de kandidaten voor de overgang naar het aanvullingskader in functie van de punten behaald op de signalementsnota, op hun aanvraag en van de uitslagen van de militaire selectieproeven. J. VAN DE WALLE rangschikt zich bij de Nederlandstalige kandidaten van de luchtmacht, korps van het niet-varend personeel, als eerste. Verzoeker wordt als derde niet batig gerangschikt.

1.17. Op 27 januari 1992 wordt de aanvraag van verzoeker voor overgang naar het aanvullingskader geweigerd met de motivering : "Niet batig gerangschikt door het selectiecomité". Op 31 januari 1992 ondertekent verzoeker deze beslissing voor kennisneming.

Dit is de bestreden beslissing.

1.18. Op 12 maart 1992 dient verzoeker zijn verzoekschrift tot nietigverklaring in.

1.19. Op 1 september 1992 gaat verzoeker over naar het kader der reserveofficieren en wordt hij in disponibiliteit gesteld;

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1.1. Overwegende dat verzoeker als eerste middel aanvoert dat de bestreden beslissing niet is gemotiveerd; dat hij zijn middel expliciteert als volgt :

"1.1. De bestreden beslissing is een administratieve rechtshandeling met (verstreckende) rechtsgevolgen voor verzoeker als bedoeld in de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen (B.S. 12 september 1991).

1.2. Dergelijke rechtshandeling moet gemotiveerd zijn als bedoeld in artikel 3 van voormelde wet;

Welnu, dit is zeker niet het geval in deze :

- verzoeker kent niet de samenstelling van het Comité;
- Hij weet niet hoe dit comité hem heeft beoordeeld en op grond van welke subjectieve elementen;
- Hij weet niet hoeveel medekandidaten er waren en wie voor hem werden geklasseerd en dit op grond van welke criteria (signalement, etc...??);
- Hij kan niet onderscheiden op grond van welke criteria slechts 1 plaats N werd opengesteld en of dit dus terecht was voor dit korps v/h NVP - LuM.

De gegeven motivering is derhalve niet afdoende en kan niet ex post na dit verzoek worden vervolledigd of gegeven.

1.3. Derhalve, is de betrokken beslissing onwettig aangezien niet gemotiveerd als voorgeschreven door de wet. Verzoeker noch de Raad kan uit de beslissing (bijlage 1) de motieven kennen waarom betrokkene niet tot het kader der aanvullingsofficieren kan worden toegelaten, noch waarom voorkeur aan (een) andere kandida(a)t(en) werd gegeven en wie deze waren.

Dit middel van openbare orde is dus gegrond";

2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij hierop antwoordt, samengevat, dat het in de voorliggende zaak om een gebonden bevoegdheid gaat "daar de negatieve beslissing van de overheid functie is van het niet batig rangschikken van verzoekende partij", dat voor examenjury's - in casu selectiecomités - het resultaat van de examens het motief is voor de beslissing of een kandidaat zakt of slaagt en voor zijn eventuele rangschikking, dat, in tegenstelling tot wat verzoeker beweert, de samenstelling van het comité, de wijze waarop dit

comité hem heeft beoordeeld en het aantal medekandidaten, geen bestuurshandelingen zijn in de zin van artikel 1 van de wet van 29 juli 1991 en ze derhalve niet moeten gemotiveerd worden, dat er kan op gewezen worden dat verzoeker wel wist hoe het selectiecomité de kandidaten beoordeelt, dat hij terzake een verklaring heeft ondertekend waardoor hij bevestigt kennis genomen te hebben van de Instructie SGP Werv 113 I van 3 januari 1990, dat voor de toegelaten overgangen voor het jaar 1991 eveneens verwezen wordt naar dezelfde instructie, dat, wat het openstellen van slechts één plaats voor Nederlandstalige officieren betreft verwezen wordt naar het tweede middel;

2.1.3. Overwegende dat verzoeker repliceert, samengevat, dat de handeling gesteld door het selectiecomité een rechtshandeling is in de zin van artikel 1 van de wet van 29 juli 1991 aangezien zij voor de kandidaten rechtsgevolgen beoogt te verwekken en in stand te houden, dat een dergelijke beslissing uitdrukkelijk moet worden gemotiveerd zodanig dat de kandidaat de redenen kan kennen in de akte zelf waarom over hem in deze of gene zin wordt beslist, dat het feit dat verzoeker erkend heeft hoe het selectiecomité werkt, de overheid er niet vrij van stelt een later tussengekomen wet van 29 juli 1991 welke de uitdrukkelijke motiveringsplicht oplegt te miskennen, dat de bestreden beslissing niet gemotiveerd is als voorgeschreven door artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 en dus een regel van openbare orde schendt;

2.1.4.1. Overwegende dat naar luid van artikel 2 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen de bestuurshandelingen van de besturen bedoeld in artikel 1 uitdrukkelijk moeten worden gemotiveerd; dat naar luid van

artikel 3 de opgelegde motivering in de akte de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen en dat deze motivering "afdoende" moet zijn; dat, overeenkomstig artikel 7, de wet van 29 juli 1991 in werking is getreden op 1 januari 1992; dat, aangezien de bestreden beslissing om verzoeker de overgang naar het kader der aanvullings-officieren te weigeren genomen werd op 27 januari 1992 de wet van 29 juli 1991 *ratione temporis* van toepassing is; dat derhalve de vraag rijst of de bestreden beslissing van 27 januari 1992 een uitdrukkelijke motivering bevat, of de akte de juridische en feitelijke overwegingen vermeldt die aan de beslissing ten grondslag liggen en of deze motivering "afdoende" is;

2.1.4.2. Overwegende dat verzoeker stelt dat de bestreden beslissing op 27 januari 1992 werd genomen door het selectiecomité van het niet-varend personeel van de luchtmacht; dat uit het administratief dossier evenwel blijkt dat de beslissing van 27 januari 1992 niet werd genomen door het selectiecomité, doch door een officier van de Divisie Personeel van de Generale Staf van de Krijgsmacht; dat uit het proces-verbaal van 6 januari 1992 blijkt dat het selectiecomité op deze datum de rangschikking der kandidaten eenparig heeft goedgekeurd; dat uit de ter zake toepasselijke reglementering blijkt dat het selectiecomité enkel een rangschikking opstelt (artikel 24 van het koninklijk besluit van 24 september 1977 betreffende het statuut van het militair personeel van het tijdelijk kader van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst), dat de kandidaten die door het selectiecomité batig worden gerangschikt in het aanvullingskader worden opgenomen (artikel 25, § 1, van het koninklijk besluit van 24 september 1977) en dat de beslissing tot opneming in het aanvullingskader voor de officieren door de Koning wordt genomen (artikel 25, § 2, van het koninklijk besluit van 24 september 1977); dat het dus niet het

selectiecomité is dat de overgang naar het aanvullingskader toestaat of weigert; dat de rangschikking door het selectiecomité derhalve niet uitdrukkelijk en afdoende dient gemotiveerd te zijn, maar wel de beslissing tot weigering van de overgang;

2.1.4.3. Overwegende dat de bestreden beslissing van 27 januari 1992 uitdrukkelijk is gemotiveerd als volgt : "Niet batig gerangschikt door het selectiecomité"; dat de beslissing om de overgang naar het aanvullingskader te weigeren de samenstelling van het selectiecomité niet dient te vermelden; dat ze evenmin dient te vermelden op grond van welke criteria het selectiecomité heeft geoordeeld, hoeveel medekandidaten verzoeker heeft en welke hiervan vóór hem werden geklasseerd; dat deze beslissing ook niet dient te vermelden op grond van welke criteria slechts één plaats werd opengesteld voor het korps van het niet-varend personeel van de luchtmacht; dat verzoeker ten onrechte stelt dat de Raad van State uit de bestreden beslissing niet de motieven kan kennen op grond waarvan verzoeker niet tot het kader der aanvullingsofficieren werd toegelaten; dat er ter zake slechts één motief vermeld is in de bestreden beslissing van 27 januari 1992 : namelijk dat verzoeker niet batig gerangschikt werd door het selectiecomité; dat de materiële juistheid van dit motief blijkt uit het proces-verbaal van het selectiecomité van 6 januari 1992 en door verzoeker overigens niet betwist wordt; dat de motivering van de bestreden beslissing om verzoeker niet toe te laten tot het kader der aanvullingsofficieren afdoende is;

2.1.4.4. Overwegende dat zelfs in de veronderstelling dat de rangschikking van het selectiecomité formeel dient te worden gemotiveerd overeenkomstig de wet van 29 juli 1991, vastgesteld dient te worden dat uit het proces-verbaal van 6 januari 1992 blijkt om welke redenen verzoeker niet batig werd gerangschikt; dat in

het korps van het niet-varend personeel van de luchtmacht er vier Nederlandstalige kandidaten blijken te zijn voor overgang naar het aanvullingskader; dat het proces-verbaal verder een puntentabel bevat waaruit blijkt dat verzoeker met 59,92 punten op 90 als derde werd gerangschikt terwijl slechts één plaats te begeven is; dat deze puntentabel tevens de resultaten vermeldt die door de drie andere kandidaten werden behaald; dat de punten van de verschillende kandidaten het resultaat zijn van de optelling van de deelresultaten voor de "waarde van de kandidaat" (signalementsnota's op 30 punten en de beoordeling op het model B op 10 punten) en de uitslagen die bij het "selectie-examen met militair karakter" (op 50 punten) werden behaald; dat het eerste middel niet gegrond is;

2.2.1. Overwegende dat verzoeker als tweede middel aanvoert dat de bestreden beslissing "niet gemotiveerd (is) in feiten"; dat hij ter zake, aanvoert hetgeen volgt :

"2.1. Artikel 30 lid 1 van de wet van 13 juli 1976, toepasselijk in deze voorziet dat de Koning jaarlijks het aantal tijdelijke officieren voorziet die kunnen worden opgenomen in het aanvullingskader. Dit aantal wordt naargelang de behoeften van de krijgsmacht in elk krijgsmachtdeel vastgesteld per Korps voor de officieren (artikel 30 lid 2).

2.2. Welnu, blijktbaar is er in 1991, voor deze overgang in een Korps waarin bijna 300 lagere officieren zijn ingeschreven geen tekort aan officieren zodat de behoeften in 1991 slechts 2 (1N en 1F) eenheden zouden zijn.

2.3. De tegenpartij wordt dan ook verzocht aan te tonen dat gelet op het natuurlijk verloop van lagere officieren in het korps NVP - LuM door overlijdens, ontslag op aanvraag, ontslag van ambtswege, mobiliteit, vertrek wegens leeftijdsgrens en deficitaire recrutering (hoeveel benoemd na einde vorming ?) er niet meer dan 1 plaats N voor overgang van het TK naar het aanvullingskader (GO) kan worden opengesteld in 1991.

2.4. Er is meer, de wet van 21 december 1990, ontworpen door de militaire overheid sinds 1988 en in spoedtempo door het Parlement gesluit, is nog niet uitgevoerd wat betreft de werving van KBO via de

normale of bijzondere werving terwijl reeds vanaf 1 januari 1991 er geen tijdelijke officieren nog kunnen worden aangeworven.

2.5. De overheid beschikkend dus over deze elementen kan dus weten dat enerzijds na 1992 geen tijdelijke officieren nog kunnen worden opgenomen in het GO of BK (beroepskader) terwijl tientallen tijdelijke officieren zo enkel nog in 1991 en 1992 kunnen overgaan naar deze kaders en er dus manifest, tot bewijs van tegendeel, een grote behoefte bestaat aan gekwalificeerd personeel in het GO en BK.

2.6. Het getuigt van grote sociale onverschilligheid van de overheid dat ze plots bij afschaffing van een categorie van personeel (het tijdelijk kader) tientallen of honderden bekwame officieren, honderden tijdelijke onderofficieren en enkel duizenden tijdelijke vrijwilligers met weinig kans op hun leeftijd tot reklassering in een passende betrekking in de burgersector (gelet op hun vorming en ervaring als militair) tot de werkloosheid doemt, dit terwijl er inderdaad behoeften zijn aan dit personeel in de beroeps- en aanvullingskaders. (GO)

Als zij aldus gelet op de omstandigheden geschapen door de wet van 21 december 1990 en gelet op de behoeften van de Krijgsmacht slechts een pro forma kans biedt voor overgang schendt zij aldus alle regels van behoorlijk bestuur.

2.6.1. Zij schendt het zorgvuldigheidsbeginsel dat inhoudt dat in deze de overheid de rechtmatige verwachtingen van dit personeel op een normale kans op overgang schendt gelet op het feit dat dit personeel procentueel bijna geen kans krijgt in het BK of het GO te worden opgenomen. Verzoeker heeft nog slechts 1 kans (KB 3 jun 91, art 3) doch men opent slechts 1 plaats dit voor een onbekend groot aantal kandidaten.

2.6.2. Zij schendt het zorgvuldigheidsbeginsel dat inhoudt dat de afweging van de in aanmerking komende belangen in alle redelijkheid moet plaatsvinden.

M.a.w. is de beslissing hier slechts 1 plaats te openen welke geacht is te zijn genomen in het algemeen belang redelijk ten opzichte van de gewettigde belangen van de kandidaten in functie van de reële behoeften kans te krijgen over te gaan ?

2.7. Normaliter wordt het klassement voor overgang naar het GO mede bepaald door de dienstanciënniteit van de kandidaten (KB 24 Sep 77, Art ...) dit op grond van artikel 28, 4° van de wet van 13 juli 1976. Welnu, artikel 61 van de wet van 21 december 1990 laat bij wijze van overgangsmaatregel toe dat met de anciënniteit van de kandidaten geen rekening wordt gehouden zodat enkel op grond van subjectieve crite-

ria de rangschikking van de kandidaten wordt opgesteld door een selectiecomité waarvan noch de samenstelling, noch de werkwijze is bekend en de beslissingen niet zijn gemotiveerd op objectieve gronden (zie 1° Middel).

Dergelijke werkwijze, geen voldoende plaatsen te openen dit in samenloop met de overgangsmaatregel toegelaten door de wet weliswaar de dienstanciënniteit buiten spel te zetten schendt de geest van de wet aangezien ongemotiveerd, door het openstellen van een aantal plaatsen voor overgang ver onder de behoeften of bestaande vacatures, de facto de opname in het GO of BK, gewild door de wetgever, als het ware onmogelijk wordt gemaakt voor de personen getroffen door de afschaffing van het tijdelijk kader voor dewelke art 61 een bescherming wil bieden. Het middel is dus gegrond";

2.2.2. Overwegende dat de verwerende partij hierop antwoordt :

"a. In het tweede middel stelt verzoeker in essentie dat door slechts één tijdelijk officier te laten overgaan naar het aanvullingskader de rechtmatige verwachtingen van het personeel geschonden worden. Het valt ogenblikkelijk op dat dit middel uit twee oogpunten onontvankelijk is.

Ten eerste brengt verzoeker met dit middel kritiek uit op de beslissing slechts één plaats te openen, beslissing die niet identiek is met het voorwerp van het beroep ('niet wordt toegelaten tot het kader van de aanvullingsofficieren').

De beslissing slechts één plaats te openen werd genomen door de Koning, bij koninklijk besluit van 7 mei 1991, gepubliceerd in het Belgisch staatsblad van 5 juli 1991.

Deze beslissing is thans onaanvechtbaar geworden, en de argumenten die verzoeker daartegen inroept kunnen niet als een ontvankelijk middel worden beschouwd.

Ten tweede vecht verzoeker de opportuniteit en niet de legaliteit van de beslissing aan. De Raad van State is echter niet bevoegd de opportuniteit van beslissingen te beoordelen. Dus ook vanuit dit standpunt is het middel onontvankelijk.

Mocht de Raad van State alsnog oordelen dat het tweede middel ontvankelijk is, dan dienen we subsidiair te stellen dat het ongegrond is.

b. We kunnen er op wijzen, wat betreft de regels van behoorlijk bestuur, dat in de huidige context, meer argumenten voor een vermindering van het aantal plaatsen aanwezig zijn dan omgekeerd :

- (1) De aanvullingsofficieren kunnen slechts in de graden van lager officier worden benoemd (wet van 13 juli 1976 betreffende de getalsterkte

aan officieren en de statuten van het personeel van de krijgsmacht - art. 38 - B.S. 11 augustus 1976). Er moet dus rekening gehouden worden met een verhouding aanvullingsofficier/beroepsofficier die een evenwichtige personeelsstructuur niet in het gedrang brengt.

- (2) De goedkeuring, op 24 december 1990, door de Regering, van de voorstellen van Guy COËME, toen Minister van Landsverdediging, betreffende de herstructurering der Krijgsmachtdelen, in het bijzonder een daling van het aantal te bezetten functies die, tussen 1991 en 1995 zullen herleid worden tot 66.639 in plaats van 82.706 - min 20 %. (administratief dossier - stuk 18)
- (3) De wet van 21 december 1990 houdende statuut van de kandidaat-militairen van het actief kader (B.S. 12 januari 1991) schaft niet alleen het tijdelijk kader af maar legt het accent op de recrutering van beroepsmilitairen terwijl de speciale wervingsprocedure die toegang verleent tot de aanvullingsmilitairen maar enkel toepasbaar is wanneer de recrutering van beroepsmilitairen ontoereikend is om te voldoen aan de kaderbehoeften (Gedr. St, Senaat, 1989-1990, nr. 1058-1, 5);
- (4) In verband met artikel 61 van de wet van 21 december 1990 houdende statuut van de kandidaat-militairen van het actief kader verwijzen we naar de inleidende uiteenzetting van de Minister van Landsverdediging terzake (Gedr. St., Senaat, 1989-1990, nr. 1058-4, 2 en 3).

'Deze afschaffing (van het tijdelijk kader) gaat gepaard met overgangsmaatregelen voor de huidige tijdelijke militairen. Het is inderdaad niet mogelijk alle tijdelijken op te nemen in een permanent statutair stelsel zonder tot ontoelaatbare distorsies in de personeelsstructuur te komen. Dit zou aanleiding geven tot beheers- en rekruteringsproblemen in de komende jaren en tot massaal vertrek met pensioen binnen ongeveer 25 jaar. Er werd naar mogelijkheden gezocht om tenminste een gedeelte ervan in het nieuwe systeem te kunnen opnemen. De Generale Staf heeft verschillende hypothesen onderzocht en vergeleken en tenslotte heeft de Minister geopteerd voor de opname - mits zij slagen in een professionele proef - van het personeel dat een dienstverbintenis heeft aangegaan na 1 januari 1987.

Dit compromis lijkt hem het gunstigst voor het personeel.

Inderdaad :

- het laat toe ongeveer 6.000 tijdelijken op te nemen in een permanent statutair stelsel (meer dan de helft !);
 - het zal geen rekruteringsstop tot gevolg hebben : een dergelijke stop is ondenkbaar in een normaal personeelsbeheer;
 - zij die vóór 1987 een verbintenis hebben aangegaan, zullen minstens twee kansen voor overgang naar een permanent kader krijgen;
 - in het totaal zullen volgens onze laatste schatting tenslotte slechts ongeveer 2.000 man moeten afvloeien. Zonder overgangsmaatregelen zou zeker het dubbel aantal - 4.000 man - verplicht worden het leger te verlaten;
 - dit systeem biedt tevens de mogelijkheid het huidig tijdelijk kader sneller op te heffen dan dit het geval zou zijn als men de ouderen zou recupereren of als men geen overgangsmaatregelen zou nemen'.
- (5) De verklaringen weergegeven in de Memorie van toelichting van dezelfde wet laten ook toe een weloverwogen oordeel te geven over deze materie (Gedr. St., Senaat, 1989-1990, nr. 1058-1, 2).
- 'Door de bijkomende maatregel die erin bestaat het precair en sociaal oninteressant statuut van de militairen van het tijdelijk kader af te schaffen wordt een herwaardering van het militair beroep beoogd. Deze afschaffing gaat gepaard met een reeks overgangsbepalingen en begeleidende maatregelen die enerzijds de reïntegratie in het burgerleven moet bevorderen van die tijdelijke militairen die het leger moeten verlaten op het einde van hun dienstneming of wederdienstneming door de toekenning van een herclasseringspremie en de herwaardering van hun sociaal statuut en, anderzijds, de dienstprestaties in het tijdelijk kader van de jongeren onder hen gelijkstellen met de hierboven aangehaalde vormings- en proefperiode'.
- (6) Het is juist dat verzoeker nog slechts één kans heeft om over te gaan naar het aanvullingskader. Maar heeft hij zijn kansen in het verleden niet verspild ? Kan er dan nog sprake zijn van schending van het zorgvuldigheidsbeginsel of dient men niet eerder de nadruk te leggen op de zorgeloosheid van verzoeker ?
- C. Samengevat zijn we de menig toegedaan dat :
- (1) Het koninklijk besluit van 7 mei 1991 dat het aantal plaatsen opent niet tijdig bestreden werd;

- (2) Het bepalen van het aantal plaatsen de wet niet schendt;
- (3) en in de richting gaat van de beslissing genomen door de Ministerraad op 24 december 1990 en dus geenszins 'de rechtmatige verwachtingen' van het betrokken personeel kan schenden.

Het middel is dus onontvankelijk en subsidiair ongegrond";

2.2.3. Overwegende dat verzoeker repliceert als volgt :

- "a. Het middel is ontvankelijk. Door slechts één plaats te openen voor het Korps en Taalstelsel waartoe verzoeker behoort, werden de kansen op rangschikking ernstig beperkt, zoniet theoretisch dit staat in rechtstreeks verband met de bestreden beslissing (oorzakelijk verband tussen de beslissing en beschikbare plaatsen).
Verzoeker diende het KB van 7 mei 1991 tot vaststelling van de plaats(en) zelf niet aan te vallen. Tot datum van de bestreden beslissing (onderwerp van het verzoekschrift) had hij daartoe zelfs geen enkel belang daar niets aantoonde, a priori, dat hij niet zou gerangschikt worden.
- b. Het middel is ook ontvankelijk wat betreft de opportuniteit van de beslissing dit naast de legaliteit ervan slechts 1 plaats te openen. Verzoeker betwist nergens de legaliteit van het KB van 7 mei 1991 dat slechts 1 (één) plaats opent. Wel heeft de Raad een toetsingsrecht waarbij Hij kan onderzoeken of de beslissing slechts één plaats te openen stoelt op redelijke motieven in rechte en in feite om slechts één plaats te openen voor dit bepaald Korps en dit bepaald taalstelsel alzo ernstig de kansen van alle kandidaten van dit Korps herleidend tot 1 op 5 (voor de nederlandstaligen en 1 op 6 voor de franstaligen) om te slagen in de overgang. Het middel is gegrond.
- c. Hoewel de overheid in het nastreven van het algemeen belang unilateraal statutaire bepalingen m.b.t. haar personeel kan wijzigen en het individueel belang van het personeel daaraan kan ondergeschikt maken, dient hier onderzocht of de gerealiseerde afschaffing van het tijdelijk kader dermate dringend was einde 1989 dat zelfs in het licht van een afslanking van de Krijgsmacht tussen 1991-1995 dat onvermijdelijk duizenden tijdelijke militairen slechts nog 2 kansen krijgen om over te gaan (zo niet

werkloosheid) en niet alle kansen mogen uitputten.

Daarenboven is het opportuun te toetsen op grond van welke motieven de lijn (arbitrair ?) werd getrokken op 1 januari 1987, fatidieke datum welke van overgang praktisch uitsluit de andere dienaren voor die datum in dienst getreden.

Was het dus dringend een kader dat slechts sinds 1977 bestond na $\pm$ 14 jaar op 2 jaar tijd te likwideren dit in een volle herstructure-ring/afslanking van de Krijgsmachten.

De argumenten aangevoerd door de tegenpartij zijn niet overtuigend, antwoorden niet op de redenen aangevoerd door verzoeker in het 2° middel en tonen niet aan dat de overheid over goede motieven beschikt zo weinig plaatsen te openen voor overgang van degenen in dienst voor 1 januari 1987 en dus met zorgvuldigheid is te werk gegaan. Het middel is dus gegrond";

2.2.4.1. Overwegende dat het middel in hoofdzaak een kritiek bevat op het feit dat in het korps van het niet-varend personeel van de luchtmacht slechts één betrekking werd opengesteld om een tijdelijk officier te laten overgaan naar het aanvullingskader, zodat de rechtmatige verwachtingen van de tijdelijke officieren worden geschonden;

2.2.4.2. Overwegende dat, naar luid van artikel 30 van de wet van 13 juli 1976 betreffende de getalsterkte aan officieren en de statuten van het personeel van de krijgsmacht, het aantal tijdelijke officieren die in het aanvullingskader kunnen worden opgenomen jaarlijks door de Koning wordt bepaald (eerste lid) en dat dit aantal, naar gelang van de behoeften van de krijgsmacht, in elk krijgsmachtdeel en in de medische dienst vastgesteld wordt per korps (tweede lid); dat, in uitvoering van deze bepaling, de Koning bij koninklijk besluit van 7 mei 1991, voor de vergelijkende examens van het jaar 1991, onder meer, het aantal officieren heeft bepaald die naar het aanvullingskader mogen overgaan; dat dit koninklijk besluit van 7 mei 1991 is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 5 juli 1991; dat in arti-

kel 5 van het besluit van 7 mei 1991, onder meer, wordt bepaald dat het maximum aantal tijdelijke officieren, met minstens vier jaar dienst op 1 januari 1991, die kunnen opgenomen worden in het aanvullingskader, voor het examen van het jaar 1991, wordt vastgesteld op vijftientig; dat in artikel 6 dit aantal officieren verdeeld wordt over de verschillende machten en korpsen; dat artikel 6, 2°, b), bepaalt dat één plaats wordt voorbehouden aan kandidaten die voldaan hebben aan het examen over de grondige kennis van de Nederlandse taal, op basis van artikel 2 van de wet van 30 juli 1938, in het aanvullingskader van de luchtmacht, korps van het niet-varend personeel; dat het koninklijk besluit van 7 mei 1991, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 5 juli 1991, niet binnen de beroepstermijn van zestig dagen op ontvankelijke wijze werd aangevochten, zodat het derhalve definitief en onaanvechtbaar is geworden; dat verzoeker trouwens zelf in zijn memorie van wederantwoord (blz. 2, punt 2, b) stelt dat hij de legaliteit van het koninklijk besluit van 7 mei 1991 nergens betwist;

2.2.4.3. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord laat gelden dat verzoeker de opportuniteit en niet de legaliteit van het koninklijk besluit van 7 mei 1991 aanvecht, dat, aangezien de Raad van State niet bevoegd is de opportuniteit van beslissingen te beoordelen, het middel volgens haar dan ook niet ontvankelijk is; dat uit artikel 30 van de voormelde wet van 13 juli 1976 blijkt dat de vaststelling van het aantal tijdelijke officieren die in het aanvullingskader worden opgenomen, gebeurt "naargelang van de behoeften van de krijgsmacht"; dat dit betekent dat de Koning ter zake over een discretionaire beoordelingsbevoegdheid beschikt; dat hij de "behoeften" van de krijgsmacht beoordeelt; dat de Raad van State slechts een bevoegdheid tot marginale toetsing met betrekking tot het oordeel van de Koning bezit; dat verzoeker niet

onomstootbaar aantoon dat het opportuniteitsoordeel om in de luchtmacht, korps van het niet-varend personeel, slechts één tijdelijk officier te laten overgaan naar het aanvullingskader, kennelijk onredelijk is; dat het tweede middel niet opgaat,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op een december 1900 zevenennegentig, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	eerste voorzitter van de Raad van State,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	J. SMETS,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

G. BAETEMAN.